

Spojené veci T-22/02 a T-23/02

Sumitomo Chemical Co. Ltd a Sumika Fine Chemicals Co. Ltd proti Komisii Európskych spoločností

„Hospodárska súťaž — Kartely v sektore vitamínových výrobkov — Rozhodnutie Komisie konštatujúce skončené porušenia a neukladajúce pokuty — Nariadenie (EHS) č. 2988/74 — Premlčanie práva Komisie ukladať pokuty alebo sankcie — Zásada právnej istoty — Prezumpcia neviny — Legitímny záujem konštatovať porušenia“

Rozsudok Súdu prvého stupňa (štvrtá rozšírená komora) zo 6. októbra 2005 II - 4073

Abstrakt rozsudku

- 1. Hospodárska súťaž — Správne konanie — Právomoci Komisie — Konštatovanie skončeného porušenia — Podmienka — Legitímny záujem (Nariadenie Rady č. 17)*

2. *Právo Spoločenstva — Výklad — Texty vo viacerých jazykoch — Jednotný výklad — Rozdielnosti medzi rôznymi jazykovými verziami — Všeobecná štruktúra a cieľ dotknutej právnej úpravy ako základ výkladu*

3. *Hospodárska súťaž — Správne konanie — Premlčacia lehota v stíhaní — Pojem „sankcia“ v zmysle nariadenia č. 2988/74 — Peňažné sankcie — Zahrnutie — Rozhodnutie konštatujúce porušenie — Vylúčenie*
(Nariadenie Rady č. 2988/74, článok 1 ods. 1)

4. *Hospodárska súťaž — Správne konanie — Právomoci Komisie — Autonómia právomoci konštatovať porušenie vo vzťahu k právomoci prikázať zastavenie porušenia a uložiť pokutu — Vplyv premlčania práva uložiť pokutu na právomoc konštatovať porušenie — Neexistencia*
(Nariadenia Rady č. 17 a č. 2988/74, článok 1 ods. 1)

5. *Právo Spoločenstva — Všeobecné zásady práva — Právna istota — Neexistencia normy upravujúcej premlčanie vzťahujúce sa na výkon právomocí Komisie — Porušenie zásady právnej istoty normotvorcom Spoločenstva — Neexistencia*

6. *Žaloba o neplatnosť — Rozhodnutie Komisie v oblasti, v ktorej neexistuje norma upravujúca premlčanie vzťahujúce sa na výkon jej právomocí — Dodržanie požiadaviek právnej istoty — Súdne preskúmanie — Hranice*
(Článok 230 ES)

7. *Právo Spoločenstva — Všeobecné zásady — Uznanie — Právna úprava nachádzajúca sa v právnom poriadku všetkých členských štátov — Nedostatočný charakter na uznanie*

8. *Právo Spoločenstva — Výklad — Zásady — Autonómny výklad — Hranice — Odkaz v určitých prípadoch na právo členských štátov*

9. *Právo Spoločenstva — Zásady — Základné práva — Prezumpcia neviny — Konanie vo veci hospodárskej súťaže — Uplatniteľnosť — Konštatovanie, v rámci riadneho konania, zodpovednosti porušiteľa, ktorému nemôže byť uložená pokuta z dôvodu premlčania — Porušenie — Neexistencia*

(Článok 6 EÚ)

10. *Hospodárska súťaž — Správne konanie — Právomoci Komisie — Konštatovanie skončeného porušenia — Spôsoby vykonania — Preukázanie svojho legitímneho záujmu na konkrétnych okolnostiach predmetného prípadu*

(Nariadenie Rady č. 17)

1. Nariadenie č. 17 poverilo Komisiu, aby zaviazala podniky ukončiť zistené porušenie a aj ukladala pokuty a pravidelné penále v prípade porušenia pravidiel hospodárskej súťaže. Právomoc prijímať rozhodnutia na tento účel nevyhnutne zahŕňa skonštatovanie porušenia, o ktoré ide.

nie, ktoré už predmetný podnik skončil, ale pod podmienkou, že inštitúcia má legitímny záujem tak urobiť.

(pozri body 36, 37, 130)

Skončenie porušenia pred prijatím rozhodnutia Komisiou nepredstavuje samo osebe okolnosť, ktorá by bola prekážkou výkonu právomoci Komisie konštatovať a postihovať porušenie pravidiel hospodárskej súťaže. V tomto smere, na jednej strane právomoc Komisie ukladať pokuty nie je nijako ovplyvnená skutočnosťou, že správanie predstavujúce porušenie a jeho rušivé účinky už skončili, na druhej strane Komisia môže prijať rozhodnutie konštatujúce poruše-

2. V rámci doslovného výkladu ustanovenia práva Spoločenstva je potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že dokumenty práva Spoločenstva sú vydané vo viacerých jazykoch a rôzne jazykové verzie sú tiež záväzné; výklad ustanovenia práva Spoločenstva zahŕňa teda porovnanie jazykových verzií.

Hoci potreba jednotného výkladu právnej úpravy Spoločenstva vylučuje izolo-

vané posudzovanie určeného textu a vyžaduje v prípade pochybností, aby sa text vykladal a uplatňoval vo svetle verzií v iných jazykoch, v prípade rozdielnosti medzi týmito verziami sa musí predmetné ustanovenie vykladať v zmysle všeobecnej štruktúry a cieľa právnej úpravy, ktorej je súčasťou.

Všeobecnejšie je potrebné na výklad ustanovenia práva Spoločenstva vziať do úvahy nielen jeho znenie, ale takisto jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou, ako aj ustanovenia práva Spoločenstva ako celok.

porušenia ustanovení predpisov týkajúcich sa dopravy a hospodárskej súťaže Európskych spoločenstiev podliehala jedinému a tomu istému režimu premlčania bez ohľadu na to, aký názov sa používa na tieto sankcie v textoch, v ktorých je upravené ich ukladanie.

Rozhodnutie, ktoré konštatuje porušenie, nepredstavuje sankciu v zmysle článku 1 ods. 1 nariadenia č. 2988/74, a netýka sa ho preto premlčanie stanovené týmto ustanovením.

(pozri body 60, 61)

(pozri body 42, 46, 47)

3. Pojem „sankcia“ uvedený v článku 1 ods. 1 nariadenia č. 2988/74 o premlčacej lehote v stíhaní a pri výkone rozhodnutia v oblasti právnej úpravy dopravy a hospodárskej súťaže Európskeho hospodárskeho spoločenstva, má za cieľ len to, aby právomoc Komisie ukladať peňažné sankcie za

4. Hoci v rámci režimu zriadeného nariadením č. 17 právomoc Komisie konštatovať porušenie vyplýva iba implicitne, teda v rozsahu, v akom nevyhnutne vyplýva z explicitných právomocí prikázať zastavenie porušovania a uložiť pokuty, takáto implicitná právomoc nie je pritom podmienená výlučne výkonom týchto explicitných právomocí zo strany inštitúcie. Autonómia takejto právomoci teda nemôže byť odmietnutá, takisto ako

nemôže byť ovplyvnená skutočnosťou, že výkon tejto právomoci bol podriadený existencii legitímneho záujmu v prospech inštitúcie.

Preto skutočnosť, že Komisia už nemala právo uložiť pokuty porušiteľom z dôvodu uplynutia premlčacej lehoty uvedenej v článku 1 ods. 1 nariadenia č. 2988/74 o premlčacej lehote v stíhaní a pri výkone rozhodnutia v oblasti právnej úpravy dopravy a hospodárskej súťaže Európskeho hospodárskeho spoločenstva, nie je sama osebe prekážkou prijatia rozhodnutia, ktoré konštatuje, že došlo k takémuto skončenému porušeniu.

(pozri body 63, 131)

5. Na splnenie funkcie zabezpečiť právnú istotu musí byť premlčacia lehota stanovená vopred a stanovenie jej dĺžky, ako aj podmienok uplatnenia je v právomoci normotvorcu Spoločenstva.

Premľčanie totiž tým, že bráni, aby sa spochybňovali donekonečna situácie, ktoré sa ustálili plynutím času, napĺňa právnú istotu, ale môže takisto umožniť

ustálenie situácií, ktoré boli, aspoň na začiatku, protiprávne. Miera, v ktorej sa na ňu subjekty odvolávajú, vyplýva v dôsledku toho z kompromisu medzi požiadavkami právnej istoty a požiadavkami zákonnosti vzhľadom na historické a sociálne okolnosti, ktoré prevažovali v spoločnosti v danom období. Preto určiť ju prináleží len do právomoci normotvorcu.

Normotvorca Spoločenstva teda nemôže byť obmedzený súdom Spoločenstva kvôli tomu, že vykonáva výber pri zavádzaní pravidiel premlčania a pri stanovení príslušných lehôt. Skutočnosť, že nebola stanovená premlčacia lehota pre výkon právomocí, ktoré umožňujú Komisii konštatovať porušenia práva Spoločenstva, nemôže teda sama osebe predstavovať nezákonnosť vo vzťahu k dodržaniu zásady právnej istoty.

(pozri body 81 — 83)

6. Súdu Spoločenstva neprináleží, aby stanovoval lehoty, rozsah alebo podmienky uplatňovania premlčania vo vzťahu

k porušujúcemu správaniu, či už vo všeobecnosti alebo v predmetnom prípade, ktorý mu je predložený. Neexistencia zákonom stanoveného premlčania však nevylučuje, že konanie Komisie v konkrétnom prípade môže byť predmetom kontroly vzhľadom na zásadu právnej istoty. V skutočnosti, v prípade, že chýba text stanovujúci premlčaciu lehotu, základná požiadavka právnej istoty bráni tomu, aby Komisia mohla donekonečna oddaľovať výkon svojich právomocí.

keď sa inštitúcia dozvedela o existencii porušujúcich skutočností a primeranosť dĺžky správneho konania.

(pozri body 87 — 89)

7. Skutočnosť, že právne poriadky všetkých členských štátov obsahujú rovnakú právnu úpravu, ešte nestačí, aby bola jeho povaha všeobecnej zásady práva Spoločenstva uznaná právom Spoločenstva.

Preto sa teda súd Spoločenstva pri skúmaní dôvodu založeného na neskorom konaní Komisie nesmie obmedziť iba na skonštatovanie, že žiadna premlčacia lehota neexistuje, ale musí preveriť, či Komisia nekonala príliš oneskorene.

(pozri body 97, 99)

Následne sa príliš oneskorený charakter konania Komisie nesmie posúdiť iba vo vzťahu k času, ktorý uplynul medzi skutkovými okolnosťami, ktoré sú predmetom konania, a jeho začatím. Naopak, konanie Komisie sa môže kvalifikovať ako príliš oneskorené v prípade, že nedošlo k oneskoreniu alebo inej nedbalosti pripísateľným inštitúcii, a že je potrebné vziať do úvahy najmä okamih,

8. Ustanovenia práva Spoločenstva, ktoré neobsahuje žiadny výslovný odkaz na právo členských štátov určiť jeho význam a rozsah, sa má zvyčajne vykladať autonómne, pričom tento výklad je potrebné vykonať s prihliadnutím na kontext ustanovenia a cieľ sledovaný predmetnou právnou úpravou.

Konkrétne, v prípade neexistencie výslovného odkazu môže uplatnenie

práva Spoločenstva zahŕňať v prípade potreby odkaz na právo členských štátov, keď súd Spoločenstva nemôže zistiť v práve Spoločenstva alebo medzi všeobecnými zásadami práva Spoločenstva prvky, ktoré by mu umožnili spresniť jeho obsah a rozsah autonómnym výkladom.

tom je zodpovednosť osoby obvinenej z daného porušenia, v rozhodnutí, ktorým sa končí konanie bez toho, aby táto osoba mohla využiť všetky záruky bežne poskytované pri výkone práva na obhajobu v rámci konania, ktoré riadne prebieha a v rámci ktorého je vydané rozhodnutie o opodstatnenosti sporu.

(pozri body 100, 101)

9. Prezumpcia neviny, tak ako vyplýva najmä z článku 6 ods. 2 Európskeho dohovoru o ľudských právach, je súčasťou základných práv, ktoré sú podľa článku 6 ods. 2 EÚ chránené v právnom poriadku Spoločenstva.

Prezumpcia neviny naopak nie je prekážkou tomu, aby sa zodpovednosť obvinenej osoby za dané porušenie uznala na konci konania, ktoré celé prebiehalo v súlade so stanovenými podmienkami a v rámci ktorého mohli byť plne využité práva na obhajobu, a to hoci porušiteľovi nemôže byť uložená sankcia z dôvodu premlčania práva príslušného orgánu, ktoré sa ňu vzťahuje.

Uplatňuje sa na konania týkajúce sa porušenia pravidiel hospodárskej súťaže vzťahujúce sa na podniky, ktoré môžu viesť k uloženiu pokút alebo pravidelných penále.

(pozri body 104 — 107)

Prezumpcia neviny v sebe zahŕňa, že ktorákoľvek obvinená osoba sa považuje za nevinnú, až kým jej vina nie je zákonne preukázaná. Bráni teda akémukoľvek formálnemu konštatovaniu a aj akémukoľvek náznaku, ktorých predme-

10. Pokiaľ ide o spôsoby výkonu svojej právomoci konštatovať vo forme rozhodnutia, že porušenie pravidiel hospodárskej súťaže skončilo, Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia, ktoré odôvodňuje zrušenie takéhoto rozhodnutia, keďže pri prijatí tohto rozhodnutia nepreskúmala, či je takéto konštatovanie odôvodnené legitímnym záujmom. V tomto smere sa Komisia

nemôže obmedziť na všeobecné vyjadrenie hypotéz, akými sú potreba podporiť príkladné správanie podnikov, záujem odradiť od opakovaného porušenia vzhľadom na zvlášť závažnú povahu predmetných porušení a záujem umožniť poškodeným tretím osobám obrátiť sa na vnútroštátne občianskoprávne súdy. Prináleží jej, aby na konkrétnych okolnostiach predmetného prípadu pre-

ukázala, že tieto hypotézy boli potvrdené, a odôvodňovali preto jej legitímny záujem prijať rozhodnutie, ktoré konštatuje uvedené porušenia.

(pozri body 132, 136 — 138)